

Ministry of Cooperation | सहकारिता मंत्रालय
Government of India | भारत सरकार

NCCT CO-OP NEWS BULLETIN

Date: 07.03.2024

Sr No	Date	Publication	Edition/Language	Page no.	Circulation
1.	05-03-2024	Telangana Melakuva	Telangana/ Telugu		12000
2.	05-03-2024	Vision Andhra	Telangana/ Telugu		15000
3.	06-03-2024	Gramoddhar	Satara/Marathi	2	15000
4.	06-03-2024	Muktagiri	Satara/Marathi	3	23000
5.	06-03-2024	Pritisangam	Satara/Marathi	2	20000
6.	06-03-2024	Satara News	Satara/Marathi	2	10000

Publication:	Telangana Melakuva	Edition: Telangana	Print
Published Date:	March 5, 2024		

The news pertains to the Inauguration of NUCFDC by cooperative minister

05 మంగళవారం మార్చి 5, 2024

సహకార సమస్యల్లో భాగంగా బలోపేతం కానున్న పట్టణ సహకార బ్యాంకింగ్ వ్యవస్థ

కేంద్ర సహకార మంత్రిశ్రీ శాఖ కీలక నిర్వహణ ద్వారా వివరాలు వెల్లడించిన రాష్ట్ర సమస్యల కర్త దాక్షర్ ఎన్. ఎల్. ఎన్. డి. శ్రీనివాస్ చిగురుమామిడి () అధ్యక్షుడు కోఆపరేటివ్ బ్యాంకింగ్ కోసం అను సందాన సంస్థ సేవలలో అధ్యక్షుడు కోఆపరేటివ్ బ్యాంక్స్ అండ్ రెవల్యూయర్లలో కార్పొరేషన్ లిమిటెడ్ (ఎన్ యూ సీ ఎఫ్ డీ సీ) కు సహకార కేంద్ర హైరాం మంత్రి సహకార మంత్రి అమిత్ షా ప్రారంభించారని, వాటికి సంబంధించిన వివరాలు రాష్ట్ర సమస్యల కర్త దాక్షర్ ఎన్. ఎల్. ఎన్. డి. శ్రీనివాస్ తనివారం వెల్లడించారు. చిగురుమామిడిలో దాక్షర్ శ్రీనివాస్ మాట్లాడుతూ అమిత్ షా ఎన్ యూ సీ ఎఫ్ డీ సీ ఏర్పాటులో దేశంలో అధ్యక్షుడు కోఆపరేటివ్ బ్యాంకుల అభివృద్ధి అనేక రెట్లు పెరుగుతుందన్నారు. ఎన్ యూ సీ ఎఫ్ డీ సీ అధ్యక్షుడు కోఆపరేటివ్ బ్యాంకుల సమస్యలను పరిష్కరించడానికి ప్రధాన సంస్థ గా పనిచేస్తుందన్నారు. ఎన్ యూ సీ ఎఫ్ డీ సీ అనేది చిన్న బ్యాంకులకు రక్షణ కవచం, డిపాజిటర్ల విశ్వాసాన్ని పెంచేందుకు, రాష్ట్రంలో రాష్ట్ర పనిలో మరింత వ్యత్యాసం నిర్ధారించుతుంది. ఎన్ యూ సీ ఎఫ్ డీ సీ బ్యాంకుల సంక్షోభ సమయంలో మద్దతుగా ఉండటమే కాకుండా వాటి అభివృద్ధి, అభివృద్ధి, సహకారాన్ని పెంచేందుకు సాధనం అన్నారు. ఈ సంస్థ ఏర్పడిన తర్వాత దేశంలోని అధ్యక్షుడు కోఆపరేటివ్ బ్యాంకుల అభివృద్ధి అనేక రెట్లు పెరుగుతుందన్నారు. రిజర్వ్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా (ఆర్ బీఐ) యొక్క అన్ని నిబంధనలకు కట్టుబడి ఉండటం, మనస్థిర మనం ఉన్నతీకరించుకోవడం చాలా అవసరం మన విశ్వసనీయతకు కీలకమైన అవసరాన్ని నొక్కి చెప్పారన్నారు. అలా చేయడంలో విఫలమైతే రానున్న కాలంలో ప్రోటీల్ నిలదొక్కుకోలేమని పేర్కొన్నారు. సహకార రుణాలలో మంచి పనితీరు కనబరుస్తున్న క్రిటిల్ సొసైటీలను బ్యాంకులుగా మార్చేందుకు ఈ సంస్థ వ్యవస్థను ఏర్పాటు చేయాలని కేంద్ర హైరాం మంత్రి, సహకార మంత్రి అన్నారు. ఎన్ యూ సీ ఎఫ్ డీ సీ యొక్క లక్ష్యాలలో ఒకటి క్రిటిల్ సొసైటీలు మరియు అధ్యక్షుడు కోఆపరేటివ్ బ్యాంకుల సేవలు మరియు సంఖ్యలను విస్తరించడం అని ఆయన పేర్కొన్నారు. ఉద్యమాన్ని విస్తృతం చేయాలంటే అధ్యక్షుడు కోఆపరేటివ్ బ్యాంకులను బలోపేతం చేయాలని బాధ్యత ఈ సంస్థ దేవని పేర్కొన్నారు. దేశ వ్యాప్తంగా అధ్యక్షుడు కోఆపరేటివ్ బ్యాంకులు వ్యాపారం నిర్వహించేందుకు క్లియరింగ్ వ్యవస్థను ఏర్పాటు చేయడం చాలా అవసరమని శ్రీ అమిత్ షా అన్నారు. ప్రస్తుతం మనకు 1,500 బ్యాంకుల 11,000 శాఖల సమస్యలు ఉండని, 5 లక్షల కోట్ల రూపాయల డిపాజిట్లు, మొత్తం 3.50 లక్షల కోట్ల రూపాయల రుణాలు ఉన్నాయని ఆయన పేర్కొన్నారు. ఇది ఒక ముఖ్యమైన బలమని, దీనిని పెరుగుపరచడమే కాకుండా, మొత్తం అధ్యక్షుడు కోఆపరేటివ్ బ్యాంకుల వ్యవస్థను పటిష్టం చేయడానికి సమర్థిగా వినియోగించుకోవడమే లక్ష్యంగా ఉండాలని శ్రీ షా అన్నారు. దేశంలోని అధ్యక్షుడు కోఆపరేటివ్ బ్యాంకులు తమ నికర ఎస్సెట్ రేటును 2.10%కి తగ్గించాయని, ఇంకా పెరుగుపరచాలని ఆయన ఉంది ఆయన అన్నారు. 2వ ప్రారంభించబడిన ఈ సంస్థ కేవలం ఈ సంస్థ మాత్రమే కాదు, మన సమస్యలన్నింటిని పరిష్కరించే ప్రధాన మాధ్యం అని కేంద్ర హైరాం మంత్రి మరియు సహకార మంత్రి పేర్కొన్నారు. సహకార సంస్థల కీలకమైన ప్రగతి సాధించాలంటే అధ్యక్షుడు కోఆపరేటివ్ బ్యాంకులలో మాధ్యమని పేర్కొన్నారు. ఇది డిపాజిటర్లలో విశ్వాసాన్ని పెంచుతుంది, రాష్ట్రంలో రాష్ట్ర ఈ పనిలో మరింత వ్యత్యాసం ఉంటుంది అన్నారు.

Publication:	Vision Andhra	Edition: Telangana	Print
Published Date:	March 5, 2024		

The news pertains to the Inauguration of NUCFDC by cooperative minister

సహకార సమృద్ధిలో భాగంగా బలోపేతం కానున్న పట్టణ సహకార బ్యాంకింగ్ వ్యవస్థ

కేంద్ర సహకార మంత్రిత్వ శాఖ కీలక నిర్ణయం.. వివరాలు వెల్లడించిన రాష్ట్ర సమన్వయ కర్త డాక్టర్ ఎన్. ఎల్. ఎన్. డి. శ్రీనివాస్..

చిగురుమామిడి, మార్చి 04(విజన్ ఆంధ్ర): ఆర్డర్ కోఆపరేటివ్ బ్యాంకుల కోసం అను సంధాన సంస్థ నేషనల్ ఆర్డర్ కోఆపరేటివ్ బ్యాంక్స్ అండ్ రివల్యూషన్ ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ ఇండియా నీ ఎఫ్ డీ నీ ను స్వా దీర్ఘిలో కేంద్ర హోం మంత్రి, సహకార మంత్రి అమిత్ షా ప్రారంభించారని, వాటికి సంబంధించిన వివరాలు రాష్ట్ర సమన్వయ కర్త డాక్టర్ ఎన్. ఎల్. ఎన్. డి. శ్రీనివాస్ కనివారం వెల్లడించారు. చిగురు మామిడిలో లాక్డౌన్ ఫ్రీనివాస్ మాట్లాడుతూ అమిత్ షా ఎన్ యా నీ ఎఫ్ డీ నీ ఏర్పాటుతో దేశంలో ఆర్డర్ కోఆపరేటివ్ బ్యాంకుల అభివృద్ధి అనేక రెట్లు పెరుగుతుందన్నారు. ఎన్ యా నీ ఎఫ్ డీ నీ ఆర్డర్ కోఆపరేటివ్ బ్యాంకుల సమన్వయ పరిష్కరించడానికి ప్రధాన సంస్థ గా పనిచేస్తుందన్నారు. ఎన్ యా నీ ఎఫ్ డీ నీ అనేది చిన్న బ్యాంకులకు రక్షణ కవచం, డిపాజిటర్ల విశ్వాసాన్ని పెంపొందిస్తుందని, రాబోయే రోజుల్లో పనిలో మరింత పురోగతిని నిర్ధారిస్తుందన్నారు. ఎన్ యా నీ ఎఫ్ డీ నీ బ్యాంకుల సంక్షోభ సమయంలో మద్దతుగా ఉండటమే కాకుండా వాటి అభివృద్ధి.

అధునికరణ, సామర్థ్యాన్ని పెంపొందించే సాధనం అన్నారు. ఈ సంస్థ ఏర్పడిన తర్వాత దేశంలోని ఆర్డర్ కోఆపరేటివ్ బ్యాంకుల అభివృద్ధి అనేక రెట్లు పెరుగుతుందన్నారు. రిజర్వ్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా (ఆర్ బీఐ) యొక్క అన్ని నిబంధనలకు కట్టుబడి ఉండటం, మనల్ని మనం ఉన్నతీకరించుకోవడం చాలా అవసరం మన విశ్వసనీయతకు కీలకమైన అవసరాన్ని నొక్కి చెప్పారన్నారు. అలా చేయడంలో విఫలమైతే రానున్న కాలంలో పోటీలో నిలదొక్కు కోరేమని పేర్కొన్నారు. సహకార రుణాలలో మంచి పనితీరు కనబరుస్తున్న శ్రీశీల్ సొసైటీలను బ్యాంకులుగా మార్చేందుకు ఈ సంస్థ వ్యవస్థను ఏర్పాటు చేయాలని కేంద్ర హోం మంత్రి, సహకార మంత్రి అన్నారు. ఎన్ యా నీ ఎఫ్ డీ నీ యొక్క లక్ష్యాలలో ఒకటి శ్రీశీల్ సొసైటీలు ఆర్డర్ కోఆపరేటివ్

బ్యాంకుల నేపథ్య సంఖ్యలను విస్తరించడం అని ఆయన పేర్కొన్నారు. ఉద్యమాన్ని విస్తృతం చేయాలంటే ఆర్డర్ కోఆపరేటివ్ బ్యాంకులను బలోపేతం చేయాల్సిన బాధ్యత ఈ సంస్థ దేనిని పేర్కొన్నారు. దేశ వ్యాప్తంగా ఆర్డర్ కోఆపరేటివ్ బ్యాంకులు వ్యాపారం నిర్వహించేందుకు క్రియేటింగ్ వ్యవస్థను ఏర్పాటు చేయడం చాలా అవసరమని శ్రీ అమిత్ షా అన్నారు. ప్రస్తుతం మనకు 1,500 బ్యాంకులు 11,000 శాఖల సమిష్టి బలం ఉందని, 5 లక్షల కోట్ల రూపాయల డిపాజిట్లు, మొత్తం 3.50 లక్షల కోట్ల రూపాయల రుణాలు ఉన్నాయని ఆయన పేర్కొన్నారు. ఇది ఒక ముఖ్యమైన బలమని, దీనిని మెరుగుపరచడమే కాకుండా, మొత్తం ఆర్డర్ కోఆపరేటివ్ బ్యాంకుల వ్యవస్థను పటిష్టం చేయడానికి సమిష్టిగా వినియోగించుకోవడమే లక్ష్యంగా ఉండాలని శ్రీ షా అన్నారు. దేశంలోని ఆర్డర్ కోఆపరేటివ్ బ్యాంకులు తమ నికర ఎనెపిఎ రేటును 2.10%కి తగ్గించాయని, ఇంకా మెరుగుపరచాల్సిన అవసరం ఉందని ఆయన అన్నారు. 2వ ప్రారంభించబడిన ఈ సంస్థ కేవలం ఈ సంస్థ మాత్రమే కాదు, మన సమన్వయస్థితిని పరిష్కరించే ప్రధాన మార్గం అని కేంద్ర హోం మంత్రి సహకార మంత్రి పేర్కొన్నారు. సామాన్యుల జీవితాల్లో ప్రగతి సాధించాలంటే ఆర్డర్ కోఆపరేటివ్ బ్యాంకులే మార్గమని పేర్కొన్నారు. ఇది డిపాజిటర్లలో విశ్వాసాన్ని పెంచుతుందని, రాబోయే రోజుల్లో ఈ పనిలో మరింత పురోగతి ఉంటుందని అన్నారు.

Publication:	Gramoddhar, pg 2	Edition: Satara	Print
Published Date:	March 6, 2024		

The news is about Mann Deshi Mahila Sahakari Bank in Satara, Maharashtra, the first Co-operative Bank For Women In Rural India

माणदेशी बँकेद्वारे मायक्रोफायनान्स आणि प्रशिक्षणाच्या माध्यमातून हजारों महिलांचे सशक्तीकरण

ग्रामोद्धार वृत्तसेवा

सातारा : आंतरराष्ट्रीय महिला दिनाच्या निमित्ताने, वित्तीय समावेशकता आणि सर्वसमावेशक दृष्टिकोनामुळे ग्रामीण महिला उद्योजकांचे सशक्तीकरण कसे होऊ शकते, याचे एक उत्तम उदाहरण म्हणून सातारा-यातील माणदेशी महिला सहकारी बँक समोर येते. १९९७ मध्ये एका साध्या नकारामुळे क्रांतीची ठिणगी पडली. कांताबाई या ग्रामीण महिलेला एक साधे बचत खाते काढण्यास नकार देण्यात आला. त्यामुळे खेड्यांमधील महिला उद्योजकांना मिळणाऱ्या आर्थिक सेवांमध्ये प्रचंड अंतर अधोरेखित झाले. या घटनेने प्रेरित होऊन चेतना सिन्हा यांनी माणदेशी महिला सहकारी बँक या केवळ महिलांसाठी असलेल्या अनोख्या सहकारी बँकेची स्थापना केली.

थोड्याच काळात माणदेशी महिला सहकारी बँक - ममहिलांनी,

महिलांसाठी चालविलेली बँकफएक क्रांती बनली. केवळ १३०० पेक्षा जास्त महिलांनी आपली बचत जमा करण्यापासून सुरुवात झालेल्या माणदेशी बँकेचा ७५० गावांमधील ३०,००० पेक्षा जास्त सदस्यांना सेवा पुरविण्याएवढा विस्तार झाला आहे. तिच्या आठ शाखांमधून आर्थिक प्रगतीचे मार्ग उपलब्ध करून देण्यात

येत आहेत. या बँकेच्या ८ शाखा आहेत - म्हसवड, गोंदवले, वडुज, दहिवडी, सातारा, लोणंद, धायरी आणि कामोठे (नवी मुंबई). तिने २०२२-२३ मध्ये २४८.७२ कोटी रुपयांचा व्यवसाय गाठला. तो आर्थिक वर्ष २०२१-२०२२ पेक्षा २१५.६५ कोटीपेक्षा १५.३३ टक्के अधिक होता. बँकेचा निव्वळ नफा २०२१-२०२२ च्या तुलनेत २०२२-२०२३ मध्ये दुपटीने वाढून ६० लाख रुपयांवर पोचला. बँकेत मार्च २०२३ च्या अखेर ७६ कर्मचारी होते. आर्थिक साक्षरतेचे महत्त्व ओळखून माणदेशी बँकेने रोकडरहित (कॅशलेस) बँकिंगला प्रोत्साहन दिले आहे. वापरकर्त्याला अनुकूल उपाय पुरवून सोयीस्कर, सोयीस्कर, प्रतिनिधी-आधारित डिजिटल बँकिंग सेवा दिली आहे.

त्यांच्या एका सर्वांत परिणामकारक उपक्रमातून ग्रामीण बाजारपेठेतील महिला विक्रेत्यांच्या

गरजा थेट पूर्ण करण्यात येतात. या बँकेची अशा प्रकारची पहिलीच घरपोच रोकड प्रवाह सुविधा हजारो महिलांना खेळते भांडवल उपलब्ध करून देते. त्यातून सकाळी कर्ज घेऊन संध्याकाळी त्यातील काही भागाची परतफेड केली जाते. अशा रीतीने व्यवसाय सुरळीत चालण्याची खात्री होते. आर्थिक समावेशाच्या पलीकडे, माणदेशी फाउंडेशन ही बँकेची पालक संस्था ग्रामीण महिलांसाठी विशेष व्यवसाय शाळा चालवते. या कार्यक्रमांचा ४८०००० हून अधिक महिलांनी लाभ घेतला आहे. त्यांच्या वार्षिक उत्पन्नात लक्षणीय वाढ झाली आहे आणि त्यांना त्यांचा व्यवसाय स्थापित करण्यासाठी आणि वाढवण्यासाठी आवश्यक कौशल्ये मिळाली आहेत.

बँकेचे चॅबर ऑफ कॉमर्स धोरणात्मक बदलांसाठी समर्थन देऊन महिलांचे आणि

सशक्तीकरण करते. त्यांना नवीन बाजारपेठांमध्ये प्रवेश करण्यात आणि समवयस्कांसह नेटवर्कमध्ये मदत करते. तसेच महिलांच्या नेतृत्वाखालील व्यवसायांना यशस्वी होण्यासाठी सहाय्यक वातावरण वाढवते. याशिवाय त्यांचे कम्युनिटी रेडिओ स्टेशन महिला उद्योजकांच्या यशोगथा प्रसारित करते. त्यातून इतरांना आपल्या स्वप्नांचा पाठपुरावा करण्यासाठी प्रेरणा आणि प्रोत्साहन देते.

माणदेशी महिला सहकारी बँकेचा बहुआयामी दृष्टिकोन हा ग्रामीण महिलांच्या सक्षमीकरणासाठी एक आदर्श आहे. केंद्रित आर्थिक समावेशन, कौशल्य विकास आणि बाजू मांडण्याचा ग्रामीण भारतातील महिलांसाठी अधिक समावेशक आणि न्याय्य भविष्याचा मार्ग मोकळा करण्यावर कसा प्रभाव पडू शकतो, हे त्यांच्या यशोगथातून अधोरेखित होते.

Publication:	Muktagiri, Pg 3	Edition: Satara	Print
Published Date:	March 6, 2024		

The news is about Mann Deshi Mahila Sahakari Bank in Satara, Maharashtra, the first Co-operative Bank For Women In Rural India

माणदेशी बँकद्वारे मायक्रोफायनान्स व प्रशिक्षणाच्या माध्यमातून हजारो महिलांचे सशक्तीकरण : सिन्हा

मुक्तागिरी वृत्तसेवा
सातारा, दि. ५ :

आंतरराष्ट्रीय महिला दिनाच्या निमित्ताने, वित्तीय समावेशकता आणि सर्वसमावेशक दृष्टिकोनामुळे ग्रामीण महिला उद्योजकांचे सशक्तीकरण कसे होऊ शकते, याचे एक उत्तम उदाहरण म्हणून सातारातील माणदेशी महिला सहकारी बँक समोर येते. १९९७ मध्ये एका साध्या नकारामुळे क्रांतीची टिणगी पडली. कांताबाई या ग्रामीण महिलेला एक साधे बचत खाते काढण्यास नकार देण्यात आला. त्यामुळे खेड्यामधील महिला उद्योजकांना मिळणाऱ्या आर्थिक सेवांमध्ये प्रचंड अंतर अधोरेखित झाले. या घटनेने प्रेरित होऊन चेतना सिन्हा यांनी माणदेशी महिला सहकारी बँक या केवळ महिलांसाठी असलेल्या अनोख्या सहकारी बँकेची स्थापना केली.

माणदेशी महिला सहकारी बँक महिलांनी, महिलांसाठी चालविलेली बँक एक क्रांती बनली. केवळ १३०० पेक्षा जास्त महिलांनी आपली बचत जमा करण्यापासून सुरुवात झालेल्या माणदेशी बँकेचा ७५० गावांमधील ३०,००० पेक्षा जास्त सदस्यांना सेवा

पुरविण्याएवढा विस्तार झाला आहे. तिच्या आठ शाखांमधून आर्थिक प्रगतीचे मार्ग उपलब्ध करून देण्यात येत आहेत. या बँकेच्या ८ शाखा आहेत.

म्हसवड, गोंदवले, वडूज, दहिवडी, सातारा, लोणंद, धायरी आणि कामोटे (नवी मुंबई). तीने २०२२-२३ मध्ये २४८.७२ कोटी रुपयांचा व्यवसाय गाठला. तो आर्थिक वर्ष २०२१-२०२२ पेक्षा २१५.६५ कोटीपेक्षा १५.३३ टक्के अधिक होता. बँकेचा निव्वळ नफा २०२१-२०२२ च्या तुलनेत २०२२-२०२३ मध्ये दुपटीने वाढून ६० लाख रुपयांवर पोचला. बँकेत मार्च २०२३ च्या अखेर ७६ कर्मचारी होते. आर्थिक साक्षरतेचे महत्त्व ओळखून माणदेशी बँकेने रोकडरहित (कॅशलेस) बँकिंगला प्रोत्साहन दिले आहे. वापरकर्त्याला अनुकूल उपाय पुरवून सोयीस्कर, सोयीस्कर,

प्रतिनिधी-आधारित डिजिटल बँकिंग सेवा दिली आहे.

त्यांच्या एका सर्वात परिणामकारक उपक्रमातून ग्रामीण बाजारपेठेतील महिला विक्रेत्यांच्या गरजा थेट पूर्ण करण्यात येतात. या बँकेची अशा प्रकारची पहिलीच घरपोच रोकड प्रवाह सुविधा हजारो महिलांना खेळते भांडवल उपलब्ध करून देते. त्यातून सकाळी कर्ज घेऊन संध्याकाळी त्यातील काही भागाची परतफेड केली जाते. अशा रीतीने व्यवसाय सुरळीत चालण्याची खात्री होते.

आर्थिक समावेशाच्या पलीकडे, माणदेशी फाउंडेशन ही बँकेची पालक संस्था ग्रामीण महिलांसाठी विशेष व्यवसाय शाळा चालवते. या कार्यक्रमांचा ४८०००० हून अधिक महिलांनी लाभ घेतला आहे. त्यांच्या वार्षिक उत्पन्नात लक्षणीय वाढ झाली आहे आणि त्यांना त्यांचा व्यवसाय स्थापित करण्यासाठी आणि वाढवण्यासाठी आवश्यक कौशल्ये मिळाली आहेत.

बँकेचे चेंबर ऑफ कॉमर्स

घेरणात्मक बदलांसाठी समर्थन देऊन महिलांचे आणखी सशक्तीकरण करते. त्यांना नवीन बाजारपेठांमध्ये प्रवेश करण्यात आणि समवयस्कांसह नेटवर्कमध्ये मदत करते. तसेच महिलांच्या नेतृत्वाखालील व्यवसायांना यशस्वी होण्यासाठी सहाय्यक वातावरण वाढवते. याशिवाय त्यांचे कम्युनिटी रेडिओ स्टेशन महिला उद्योजकांच्या यशोगाथा प्रसारित करते. त्यातून इतरांना आपल्या स्वप्नांचा पाठपुरावा करण्यासाठी प्रेरणा आणि प्रोत्साहन देते.

माणदेशी महिला सहकारी बँकेचा बहुआयामी दृष्टिकोन हा ग्रामीण महिलांच्या सक्षमतेकरिता एक आदर्श आहे. केंद्रित आर्थिक समावेशन, कौशल्य विकास आणि बाजू मांडण्याचा ग्रामीण भारतातील महिलांसाठी अधिक समावेशक आणि न्याय्य भविष्याचा मार्ग मोकळा करण्यावर कसा प्रभाव पडू शकतो, हे त्यांच्या यशोगाथेतून अधोरेखित होते.

Publication:	Priti sangam, pg 2	Edition: Satara	Print
Published Date:	March 6, 2024		

The news is about Mann Deshi Mahila Sahakari Bank in Satara, Maharashtra, the first Co-operative Bank For Women In Rural India

माणदेशी बँकेद्वारे मायक्रोफायनान्स आणि प्रशिक्षणाच्या माध्यमातून हजारों महिलांचे सशक्तीकरण

सातारा: आंतरराष्ट्रीय महिला दिनाच्या निमित्ताने, वित्तीय समावेशकता आणि सर्वसमावेशक दृष्टिकोनामुळे ग्रामीण महिला उद्योजकांचे सशक्तीकरण कसे होऊ शकते, याचे एक उत्तम उदाहरण म्हणून सातार्यातील माणदेशी महिला सहकारी बँक समोर येते. १९९७ मध्ये एका साध्या नकारामुळे क्रांतीची ठिणगी पडली. कांताबाई या ग्रामीण महिलेला एक साधे बचत खाते काढण्यास नकार देण्यात आला. त्यामुळे खेड्यांमधील महिला उद्योजकांना मिळणाऱ्या आर्थिक सेवांमध्ये प्रचंड अंतर अधोरेखित झाले. या घटनेने प्रेरित होऊन चेतना सिन्हा यांनी माणदेशी महिला सहकारी बँक या केवळ महिलांसाठी असलेल्या अनोख्या सहकारी बँकेची स्थापना केली. थोड्याच काळात माणदेशी महिला सहकारी बँक - 'महिलांनी, महिलांसाठी चालविलेली बँक' एक क्रांती बनली.

केवळ १३०० पेक्षा जास्त महिलांनी आपली बचत जमा करण्यापासून सुरुवात झालेल्या माणदेशी बँकेचा ७५० गावांमधील ३०,००० पेक्षा

जास्त सदस्यांना सेवा पुरविण्याएवढा विस्तार झाला आहे. तिच्या आठ शाखांमधून आर्थिक प्रगतीचे मार्ग उपलब्ध करून देण्यात येत आहेत. या बँकेच्या ८ शाखा आहेत - म्हसवड, गोंदवले, वडूज, दहिवडी, सातारा, लोणंद, धायरी आणि कामोठे (नवी मुंबई). तिने २०२२-२३ मध्ये २४८.७२ कोटी रुपयांचा व्यवसाय गाठला. तो आर्थिक वर्ष २०२१-२०२२ पेक्षा २१५.६५ कोटीपेक्षा १५.३३ टक्के अधिक होता. बँकेचा निव्वळ नफा २०२१-२०२२ च्या तुलनेत २०२२-२०२३ मध्ये दुपटीने वाढून ६० लाख रुपयांवर पोचला. बँकेत मार्च २०२३ च्या अखेर ७६ कर्मचारी होते. आर्थिक साक्षरतेचे महत्त्व ओळखून

माणदेशी बँकेने रोकडरहित (कॅशलेस) बँकिंगला प्रोत्साहन दिले आहे. वापरकर्त्याला अनुकूल उपाय पुरवून सोयीस्कर, सोयीस्कर, प्रतिनिधी-आधारित डिजिटल बँकिंग सेवा दिली आहे.

त्यांच्या एका सर्वात परिणामकारक उपक्रमातून ग्रामीण बाजारपेठेतील महिला विक्रेत्यांच्या गरजा थेट पूर्ण करण्यात येतात. या बँकेची अशा प्रकारची पहिलीच घरपोच रोकड प्रवाह सुविधा हजारो महिलांना खेळते भांडवल उपलब्ध करून देते. त्यातून सकाळी कर्ज घेऊन संध्याकाळी त्यातील काही भागाची परतफेड केली जाते. अशा रीतीने व्यवसाय सुरळीत चालण्याची खात्री होते.

आर्थिक समावेशाच्या पलीकडे, माणदेशी फाउंडेशन ही बँकेची पालक संस्था ग्रामीण महिलांसाठी विशेष व्यवसाय शाळा चालवते. या कार्यक्रमांचा ४८०००० हून अधिक महिलांनी लाभ घेतला आहे. त्यांच्या वार्षिक उत्पन्नात लक्षणीय वाढ झाली आहे आणि त्यांना त्यांचा व्यवसाय स्थापित करण्यासाठी आणि

वाढवण्यासाठी आवश्यक कौशल्ये मिळाली आहेत.

बँकेचे चेंबर ऑफ कॉमर्स धोरणात्मक बदलांसाठी समर्थन देऊन महिलांचे आणखी सशक्तीकरण करते. त्यांना नवीन बाजारपेठांमध्ये प्रवेश करण्यात आणि समययुक्तसह नेटवर्कमध्ये मदत करते. तसेच महिलांच्या नेतृत्वाखालील व्यवसायांना यशस्वी होण्यासाठी सहाय्यक वातावरण वाढवते. याशिवाय त्यांचे कम्युनिटी रेडिओ स्टेशन महिला उद्योजकांच्या यशोगाथा प्रसारित करते. त्यातून इतरांना आपल्या स्वप्नांचा पाठपुरावा करण्यासाठी प्रेरणा आणि प्रोत्साहन देते.

माणदेशी महिला सहकारी बँकेचा बहुआयामी दृष्टिकोन हा ग्रामीण महिलांच्या सक्षमीकरणासाठी एक आदर्श आहे. केंद्रित आर्थिक समावेशन, कौशल्य विकास आणि बाजू मांडण्याचा ग्रामीण भारतातील महिलांसाठी अधिक समावेशक आणि न्याय्य भविष्याचा मार्ग मोकळा करण्यावर कसा प्रभाव पडू शकतो, हे त्यांच्या यशोगाथेतून अधोरेखित होते.

Publication:	Satara News, Pg 2	Edition: Satara	Print
Published Date:	March 6, 2024		

The news is about Mann Deshi Mahila Sahakari Bank in Satara, Maharashtra, the first Co-operative Bank For Women In Rural India

माणदेशी बँकद्वारे मायक्रोफायनान्स आणि प्रशिक्षणाच्या माध्यमातून हजारों महिलांचे सशक्तीकरण

सातारा न्यूज;

सातारा : आंतरराष्ट्रीय महिला दिनाच्या निमित्ताने, वित्तीय समावेशकता आणि सर्वसमावेशक दृष्टिकोनामुळे ग्रामीण महिला उद्योजकांचे सशक्तीकरण कसे होऊ शकते, याचे एक उत्तम उदाहरण म्हणून सातारातील माणदेशी महिला सहकारी बँक समोर येते. 1997 मध्ये एका साध्या नकारामुळे क्रांतीची टिणगी पडली. कांताबाई या ग्रामीण महिलेला एक साधे बचत खाते काढण्यास नकार देण्यात आला. त्यामुळे खेड्यांमधील महिला उद्योजकांना मिळणाऱ्या आर्थिक सेवांमध्ये प्रचंड अंतर अधोरेखित झाले. या घटनेने प्रेरित होऊन चेतना सिन्हा यांनी माणदेशी महिला सहकारी बँक या केवळ महिलांसाठी असलेल्या अनोख्या सहकारी बँकेची स्थापना केली.

थोड्याच काळात माणदेशी महिला सहकारी बँक 'महिलांनी, महिलांसाठी चालविलेली बँक' एक क्रांती बनली.

केवळ 1300 पेक्षा जास्त महिलांनी आपली बचत जमा करण्यापासून सुरुवात झालेल्या माणदेशी बँकेचा

750 गावांमधील 30,000 पेक्षा जास्त सदस्यांना सेवा पुरविण्याएवढा विस्तार झाला आहे. तिच्या आठ शाखांमधून आर्थिक प्रगतीचे मार्ग उपलब्ध करून देण्यात येत आहेत. या बँकेच्या 8 शाखा आहेत - म्हसवड, गोंदवले, वडुज, दहिवडी, सातारा, लोंगंद, धायरी आणि कामोटे (नवी मुंबई). तिने 2022 -23 मध्ये 248.72 कोटी रुपयांचा व्यवसाय गाठला. तो आर्थिक वर्ष 2021 -2022 पेक्षा 215.65 कोटीपेक्षा 15.33 टक्के अधिक होता. बँकेचा निव्वळ नफा 2021-2022 च्या तुलनेत 2022 -2023 मध्ये दुपटीने वाढून 60 लाख रुपयांवर पोचला. बँकेत मार्च 2023 च्या अखेर 76 कर्मचारी होते. आर्थिक साक्षरतेचे महत्त्व ओळखून माणदेशी बँकेने रोकडरहित (कॅशलेस) बँकिंगला प्रोत्साहन दिले आहे. वापरकर्त्याला अनुकूल उपाय पुरवून सोयीस्कर, सोयीस्कर, प्रतिनिधी-आधारित डिजिटल बँकिंग सेवा दिली आहे.

त्यांच्या एका सर्वात परिणामकारक उपक्रमातून ग्रामीण बाजारपेठेतील महिला विक्रेत्यांच्या गरजा थेट पूर्ण करण्यात येतात. या बँकेची अशा

प्रकारची पहिलीच घरपोच रोकड प्रवाह सुविधा हजारो महिलांना खेळते भांडवल उपलब्ध करून देते. त्यातून सकाळी कर्ज घेऊन संध्याकाळी त्यातील काही भागाची परतफेड केली जाते. अशा रीतीने व्यवसाय सुरळीत चालण्याची खात्री होते.

आर्थिक समावेशाच्या पलीकडे,

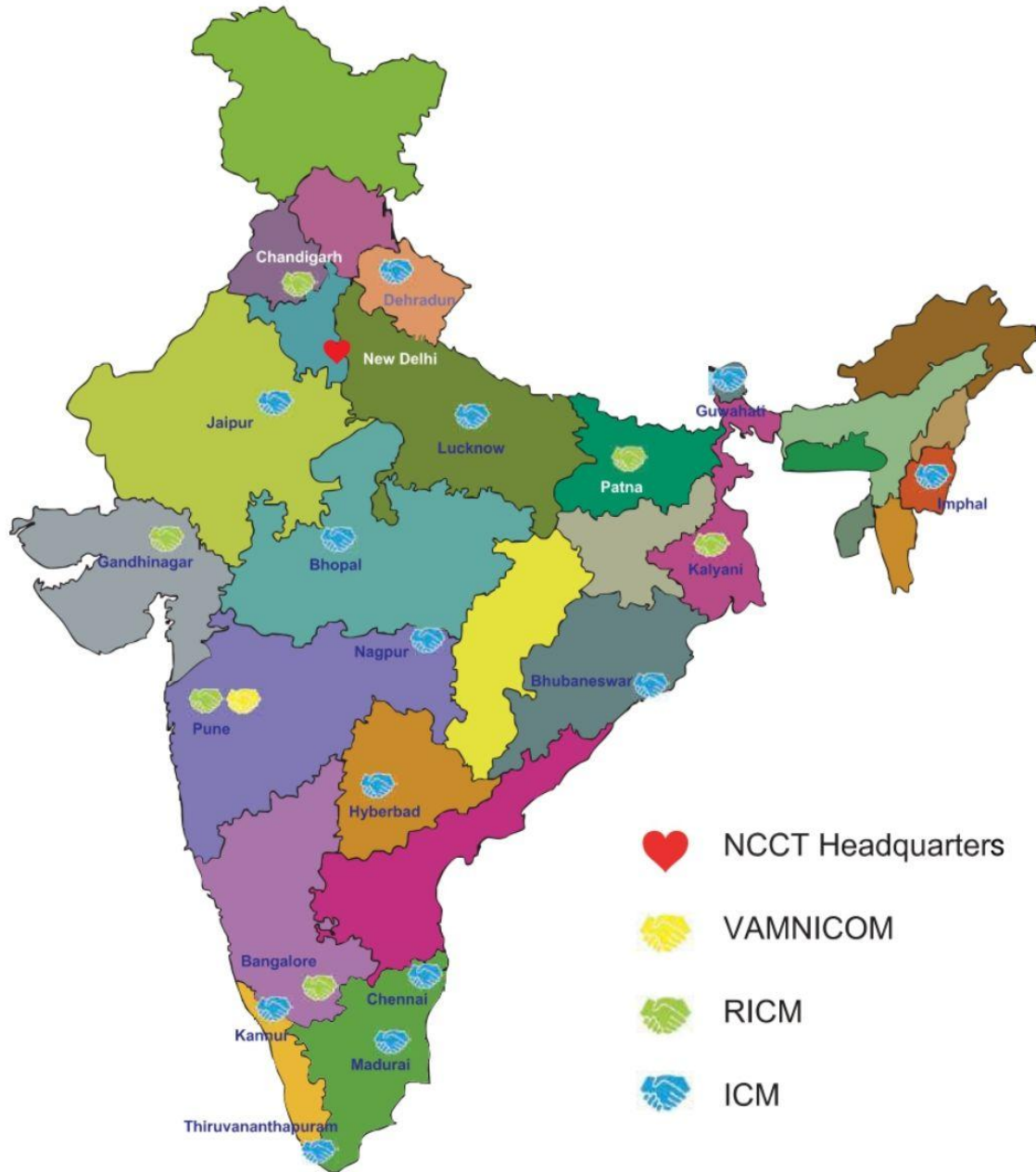
माणदेशी फाउंडेशन ही बँकेची पालक संस्था ग्रामीण महिलांसाठी विशेष व्यवसाय शाळा चालवते. या कार्यक्रमांचा 480000 हून अधिक महिलांनी लाभ घेतला आहे. त्यांच्या वार्षिक उत्पन्नात लक्षणीय वाढ झाली आहे आणि त्यांना त्यांचा व्यवसाय स्थापित करण्यासाठी आणि वाढवण्यासाठी

आवश्यक कौशल्ये मिळाली आहेत.

बँकेचे चॅबर ऑफ कॉमर्स धोरणात्मक बदलांसाठी समर्थन देऊन महिलांचे आणखी सशक्तीकरण करते. त्यांना नवीन बाजारपेठांमध्ये प्रवेश करण्यात आणि समवयस्कांसह नेटवर्कमध्ये मदत करते. तसेच महिलांच्या नेतृत्वाखालील व्यवसायांना यशस्वी होण्यासाठी सहाय्यक वातावरण वाढवते. याशिवाय त्यांचे कम्युनिटी रेडिओ स्टेशन महिला उद्योजकांच्या यशोगाथा प्रसारित करते. त्यातून इतरांना आपल्या स्वप्नांचा पाठपुरावा करण्यासाठी प्रेरणा आणि प्रोत्साहन देते.

माणदेशी महिला सहकारी बँकेचा बहुआयामी दृष्टिकोन हा ग्रामीण महिलांच्या सक्षमीकरणासाठी एक आदर्श आहे. केंद्रित आर्थिक समावेशन, कौशल्य विकास आणि बाजू भांडण्याचा ग्रामीण भारतातील महिलांसाठी अधिक समावेशक आणि न्याय्य भविष्याचा मार्ग मोकळा करण्यावर कसा प्रभाव पडू शकतो, हे त्यांच्या यशोगाथेतून अधोरेखित होते.

LOCATIONS OF NCCT INSTITUTES

NATIONAL COUNCIL FOR COOPERATIVE TRAINING

(AN AUTONOMOUS SOCIETY PROMOTED BY MINISTRY OF COOPERATION, GOVERNMENT OF INDIA)

3, Siri Institutional Area (3rd Floor), August Kranti Marg, New Delhi-110016

011-41096510

secy-ncct@gov.in

www.ncct.ac.in